

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžso/25/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200350
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200350.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Gabriely Gerdovej, v právnej veci žalobcu: Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhaszú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, so sídlom 3600 Ózd, Jászi. O. u. 3, Maďarsko, zast.: JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Hviezdoslavova č. 4, Rožňava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 13682-2/2012-BA zo dňa 31.01.2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. novembra 2012, č. k. 26S/14/2012-41, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/14/2012-41 zo dňa 29. novembra 2012 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie žalovaného, ktorým v nepatrnej časti zmenil prvostupňové rozhodnutie a v prevyšujúcej časti zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie SP- pobočka Topoľčany č. 32062-45/2011-TO z 12.08.2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti (ďalej len „povinného poistenia“) J. I. dňa 15.11.2007.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie, v ktorom dôvodil v zásade zhodne obsahom preskúmaného rozhodnutia.

Žalobca podal odvolanie proti výroku o trovách konania, keď žiadal priznanie odmeny za ďalšie úkony právneho zástupcu. Vo veci samej žiadal žalobca prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“), ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní účastníkov ako aj z

hľadiska splnenia podmienok súdneho prieskumu rozhodnutia podľa § 247 ods. 1 OSP. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 OSP) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 OSP odvolanie je prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 OSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že prvostupňové rozhodnutie je dôvodné podľa § 250ja ods. 3 vety druhej a podľa § 220 OSP zmeniť a žalobu zamietnuť. Odvolací súd zdôvodňuje zamietajúci výrok o podanej žalobe nasledovne:

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Orgánom verejnej správy je pre účely správneho súdnictva aj právnická osoba, ktorej bolo zákonom zverené rozhodovanie, ktorým sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť ich práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté. Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení 2. hlavy V. časti OSP o preskúmaní rozhodnutí na základe žaloby sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 177 zák. č. 461/2003 Z.z. na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne (pobočky a ústredie). Do vecnej príslušnosti pobočky podľa § 178 ods. 1 písm. a) bodu 1. patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch. O opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu rozhoduje ústredie (§ 179 ods. 1 písm. b)).

Samostatným rozhodnutím č. 32062-45/2011-TO z 12.08.2011 bolo pobočkou žalovaného rozhodnuté o tom, že „pánovi J. I., občanovi Maďarskej republiky, nar. XX.XX.XXXX (ďalej len S. A.), zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 15.11.2007“. Podľa dôvodovej časti rozhodnutia zamestnancovi zanikol uvedeného dňa pracovný pomer na základe ukončenia vyslania firmou pomenovanou ako žalobca, (ďalej len „zamestnávateľ“). V odvolaní proti rozhodnutiu pobočky žalobca namietal, že menovanému (S. A.) nikdy povinné poistenie ani nevzniklo a tým pádom nemohlo ani zaniknúť povinné poistenie. Poukázal na dôvody odvolania podané proti inému rozhodnutiu - a to rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté o vzniku poistenia.

Žalovaný v rozhodnutí o odvolaní žalobcu poukázal na nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo dňa 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „nariadenie“) a jeho vykonávacie nariadenie rady (EHS) č. 574/1972 z 21. marca 1972, ako koordinačné nariadenia s účinnosťou do 30. apríla 2010, osobitne na čl. 13 (2), čl. 14 (1)(a) a skutkové zistenia v priebehu konania a dospel k záveru, že na S. A. zamestnanca účastníka konania (žalobcu) sa do 15.11.2007 v oblasti sociálneho zabezpečenia vzťahuje legislatíva Slovenskej republiky, keďže na jej území vykonával pracovnú činnosť a menovanému nebol v MR vystavený formulár E 101. O vzniku povinného poistenia menovaného bolo rozhodnuté rozhodnutím č. 32062-22/2011-TO z 11.08.2011.

Podľa zistenia odvolacieho súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vzniku poistenia bolo vedené samostatné konanie, odvolací súd však nemá poznatky, či bola podaná samostatne žaloba o preskúmanie právoplatného rozhodnutia o vzniku poistenia.

Odvolací súd ďalej konštatoval, že v žalobe podanej proti právoplatnému rozhodnutiu o zániku poistenia žalobca dôvodil tým, že menovanému (S. A.) nikdy nevzniklo na území SR povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti a preto ani zaniknúť nemohlo. Argumentácia použitá v žalobe je založená na tvrdení žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci v konaní o vzniku poistenia s tým, že žalobca svoje odvodové povinnosti riadne plnil voči OEP (obdoba zdravotnej poisťovne v Maďarsku) a odvody v SR by boli duplicitné.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že zo žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného nevyplývajú skutkové a ani právne tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach tým, že žalovaný rozhodol o zániku povinného poistenia zamestnanca žalobcu S. A. Žaloba neobsahuje tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach ani ako zamestnávateľa. Dôvody

žalobcu v danej veci neboli v príčinnej súvislosti s dôvodmi, ktoré by boli spôsobilé privodiť zrušenie rozhodnutia žalovaného o zániku poistenia. Takým dôvodom by bolo napríklad uvedenie iného dátumu ukončenia výkonu pracovnej činnosti S. A. v SR, prípadne aj zistenie, že povinné poistenie nevzniklo, pokiaľ by správny súd posudzoval zákonnosť rozhodnutia o vzniku povinného poistenia len ako podkladového rozhodnutia (§ 245 ods. 1 OSP). Odvolací súd však poznamenáva, že rozhodnutie o vzniku povinného poistenia môže byť predmetom samostatného konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, preto sa s dôvodmi žalobcu, ktoré smerovali k posúdeniu tejto otázky (vzniku povinného poistenia) v konaní o zániku povinného poistenia nemohol súd ako s prejudiciálnou otázkou zaoberať. Iné dôvody nezákonnosti rozhodnutia, ani procesné, ktoré by mali vplyv na zákonnosť rozhodnutia, v žalobe uvedené neboli, rovnako ako neboli uvedené tvrdenia o ukrátení na právach žalobcu.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca sám mal a mohol osvedčiť súvislosť dvoch konaní týkajúcich sa tej istej osoby a žiadať spojenie oboch vecí na spoločné prejednanie už v odvolacom konaní, resp. podať spoločnú žalobu. Odvolací súd súčasne vytýka aj žalovanému vedenie dvoch samostatných konaní o vzniku a zániku povinného poistenia, keďže obe začali až po ukončení pracovnej činnosti S. A. v SR. Úlohou krajského súdu pritom nebolo, aby zisťoval existenciu a spároval jednotlivé konania o vzniku a zániku povinného poistenia tých istých osôb, i keď tak mohlo vzniknúť nebezpečenstvo nekonzistentného rozhodovania v rôznom čase a v rôznych senátoch.

Odvolací súd poukazuje na to, že zamietnutie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia neznižuje mieru súdnej ochrany žalobcu. V prípade úspechu žalobcu v konaní o vzniku povinného poistenia by sa totiž rozhodnutie o jeho zániku bez ďalšieho stalo ničotným právnym aktom. V opačnom prípade, pokiaľ by aj bol právoplatným rozhodnutím vyslovený vznik povinného poistenia, vzhľadom na postoje žalobcu k predmetu sporu, nie je rozhodnutie o zániku povinného poistenia objektívne v rozpore s jeho prezentovanými záujmami, keďže žalobca netvrdil a ani nemôže tvrdiť ukrátenie na svojich subjektívnych právach rozhodnutím o zániku povinného poistenia. Z dôvodov uvedených v žalobe, (ktoré sa týkali, ako už bolo uvedené, skutkových okolností a právneho posúdenia vzniku povinného poistenia), nebolo podľa názoru odvolacieho súdu preskúmané rozhodnutie o zániku povinného poistenia v rozpore so zákonom, resp. medzinárodnou zmluvou, pretože skutková okolnosť ukončenia výkonu pracovnej činnosti S. A. v SR ku dňu 15.11.2007 (a tým aj prípadného zániku povinného poistenia, ak by sa preukázali skutkové a právne dôvody jeho vzniku), nebola spochybnená.

Odvolací súd je toho názoru, že dôvody rozhodnutia krajského súdu sa rovnako ako rozhodnutie žalovaného a samotná žaloba, nevzťahujú k predmetu rozhodnutia o zániku povinného poistenia, ktoré bolo predmetom tohto prebiehajúceho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Preto ani výrok rozsudku, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odporkyne nie je vecne správny a preto ho odvolací súd zmenil a žalobu zamietol. Tvrdenie o ukrátení na právach je podľa § 247 ods. 1 OSP podmienkou konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Také tvrdenie však vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu odvolací súd v konaní nezistil.

Podľa § 250k ods. 1 OSP a contr. náhrada trov žalobcovi vzhľadom na výsledok konania celého nepatrí. Preto sa odvolací súd nezaoberal dôvodnosťou odvolania žalobcu proti výroku rozhodnutia krajského súdu o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.